

90

229

47
K.

ΑΠΟΛΛΩΝ

1883-1885

90 €.
229

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Τῆ ΕΥΡΕΝΕΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙ ΤΩΝ ΠΑΡ ΗΜΙΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΥΠΟ

Δ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 1 ΦΥΛ. ΜΑΙΟΥ

552

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος. — Ἱστορικὸν Μουσεῖον ἐπὶ Εἰρ. Ἀσωπίου. — Ἑλληνικαὶ Ἀρχαιο-
τητες, ἐπὶ Ἀλ. Ν. Μελετατόβλου. — Τίμων ὁ Μισάνθρωπος, ἐπὶ Κ. Γ.
Ξένου. — Καλλιτεχνικὴ Σελίς, ἐπὶ Κ. Φ. Σκόκου. — Ἱστορικὰ ἐπαγορθώ-
ματα, ἐπὶ Γ. Π. Κρέμου. — Αἱ τέψεις τοῦ ἀνδρός, (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)
ἐπὶ Κ. Γ. Σ. — Περὶ τῶν παλαιῶν σχολίων τοῦ Ἀριστοφάνους, ἐπὶ
Ν. Πετρῆ. — Στατιστικὴ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων Πειραιῶς. —
Ἱατρικὴ συμβουλὴ, ἐπὶ Δ. Δ. — Ἀξιώματα καὶ γνῶμαι τοῦ Βαρδῆος Ε.
Φεοντχτερσλέβερ. — Πόρισμα. — ΠΟΙΗΣΕΙΣ, Κατεῖς; ἐπὶ Ἐμ. Κ. Στρατον-
δάκη. — Πόθος, — ὁ Ψαρρῆς, ἐπὶ Κ. — Ῥεμβασμός. — Εἰκῶν, ὁ Μουσουργὸς
M. F. de SUPPÉ.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «Ο ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

1883

ΔΗΜΟΣΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ ΠΡΑΞΕΙΟΥ
Αὐτῶν ἀπὸ τῆς τῆσιν. βιβλίου

THE NATIONAL ARCHIVES

MINISTRY OF DEFENSE

SECRET

A. K. ZAKHAROV

1945

1	1945	1
2	1945	2
3	1945	3
4	1945	4
5	1945	5
6	1945	6
7	1945	7
8	1945	8
9	1945	9
10	1945	10
11	1945	11
12	1945	12
13	1945	13
14	1945	14
15	1945	15
16	1945	16
17	1945	17
18	1945	18
19	1945	19
20	1945	20
21	1945	21
22	1945	22
23	1945	23
24	1945	24
25	1945	25
26	1945	26
27	1945	27
28	1945	28
29	1945	29
30	1945	30
31	1945	31
32	1945	32
33	1945	33
34	1945	34
35	1945	35
36	1945	36
37	1945	37
38	1945	38
39	1945	39
40	1945	40
41	1945	41
42	1945	42
43	1945	43
44	1945	44
45	1945	45
46	1945	46
47	1945	47
48	1945	48
49	1945	49
50	1945	50
51	1945	51
52	1945	52
53	1945	53
54	1945	54
55	1945	55
56	1945	56
57	1945	57
58	1945	58
59	1945	59
60	1945	60
61	1945	61
62	1945	62
63	1945	63
64	1945	64
65	1945	65
66	1945	66
67	1945	67
68	1945	68
69	1945	69
70	1945	70
71	1945	71
72	1945	72
73	1945	73
74	1945	74
75	1945	75
76	1945	76
77	1945	77
78	1945	78
79	1945	79
80	1945	80
81	1945	81
82	1945	82
83	1945	83
84	1945	84
85	1945	85
86	1945	86
87	1945	87
88	1945	88
89	1945	89
90	1945	90
91	1945	91
92	1945	92
93	1945	93
94	1945	94
95	1945	95
96	1945	96
97	1945	97
98	1945	98
99	1945	99
100	1945	100

SECRET

1945

1945

SECRET

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ Α'
ΑΡΙΘ. Ι

Ἐν Πειραιεὶ Μάτος
1883

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Δ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ταῖς Ἑλληγεῖσι καὶ Ἑλλησι

Χαίρειν,

Ἄλλοτε, ὅταν ἐνθουσιῶν καὶ εὐελπις ἔτι μείραξ, ὑπὸ τὰ ἐπαγωγότερα τῆς ἠθικῆς ὄνειρα εἰσηρχόμενῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐπιδιδόμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φαρμακευτικῆς χημείας καὶ μετὰ πόθου διαπύρου ὄνειροπολῶν νὰ ἐξέλθω ὁπαδός ποτε τοῦ Γαλιλαίου καὶ τοῦ Πριεστέη, οὐδέποτε ἠδυνάμην νὰ ὑποπτευθῶ ὅποιον ζοφερόν καὶ ἀνήλεον μέλλον μοι ἐπεφύλασσαν ἢ μοῖρα ἢ ἀτεγκτος, ἀλλ' οὐδ' εἶχε θέσιν ἐν τῇ φαντασίᾳ, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐκείνην τῆς ἀθωότητος καὶ τῶν ρεμβασμῶν, ἡ ἰδέα τῆς συμφορᾶς καὶ τῆς φρίκης. Καὶ ὅμως αἱ χρυσαὶ ἐκεῖναι τῆς πρώτης ἡλικίας ἐλπίδες μοιραίως ἀπετεφρώθησαν, οἱ πόθοι μου ἀπεσβέσθησαν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ ἀφότου, ἐκ τῆς αὐτομάτου ἀναφλέξεως συσκευῆς τινὸς ἐν τῷ χημείῳ παρ' ᾧ διετέλουν βοήθης τοῦ Καθηγητοῦ, ἐξ ἀναβρασμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ὀξέων, ἐχύθη, ὡσεὶ στυγρῇ τοῦ ἄδου νύξ, ἄλυτον σκότος μετὰ ἐμοῦ καὶ τῆς φύσεως ὀλοκλήρου καὶ ἀπώλεσα τὴν ζωὴν καὶ τὸν ἥλιον ἀπὸ τὰ ὀμματά μου τὰ σβεσθέντα, διεφύλαξα ἐν τῷ βάθει τῆς πεποιημένης μου ψυχῆς μίαν κἀν φωτεινὴν γωρίαν, καὶ ἕνα ἐν αὐτῇ, τὸν τελευταῖον μετὰ τῆς ζωῆς δεσμὸν, τὴν ματαίαν ἐλπίδα, καὶ τὴν διηρεκὴ ἐγκαρτέρησιν.

Καὶ ὅμως ἐκλείσα τὰ χεῖλη ἀπὸ ἀρᾶς καὶ βλασφημίας, καὶ ἔθαψα τῆς ψυχῆς τὴν ὀδύνην ἐν τῷ βάθει τῆς σκοτίας ἧτις περιέβαλε τὴν ὑπαρξίν μου, καὶ κύπτων ὑπὸ τὰς ἀνεξερεννήτους βουλὰς τῆς Προνοίας βαίνω ψηλαφῶν τὴν περὶ ἐμὲ λανθάνουσαν ζωὴν καὶ τὸ φῶς, ὅπερ εἰμαρτό μοι νὰ κλαίω, καὶ ἀναπολῶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, καὶ περὶ τῆς συμφορᾶς μου τὰ σκότη ἄχρις οὐ κενώσω μέχρι τρυγός τὴν κύλικα τοῦ μοιραίου μαρτυρίου. Οὕτως δὲ ὑπὸ τῆς συμφορᾶς μου τὴν νύκτα τὴν ἀτελεύτητον καὶ θύελλαν, ἠσθάνθην εὐεργετικῶν καὶ παρήγορον τῆς φιλλίας τὸ θάλπος, ἧτις μετὰ συμπαθείας καὶ συντριβῆς ἀπεδέχθη ἐκάστοτε τὰ θρηνώδη τῆς λύρας μου ἄσματα, δι' ὧν εἰλπίζον νὰ ἐκχύσω τὸ ἄλγος καὶ τῆς ψυχῆς μου τὴν φρικίαν, καὶ ἧτις ἠείποτε ἐνίσχυσέ με, ἐχειραγώγησε καὶ ἐκράτυνε, διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς παραμυθίας εἰς τὸν πολύμοχθον αὐτὸν κατὰ τῆς ζωῆς ἀγῶνα.

Ἐντεῦθεν, καὶ ἐπὶ τὴν ἀγάπην τῶν φίλων καὶ τοῦ κοινῶν τὰς συμπαθείας ἐπερειδόμενος, ἀνοίγω ἐπ' αἰσίοις τὰς σελίδας τοῦ «Ἀπόλλωρος» ἐν αἷς θέλονσιν εὐρίσκει, ἐλπίζω, θέσιν, ὡς ἐν καλλιτεχνικῇ ἀνθοδόχῃ, τὰ εὐωδέστερα ὄση μοι δύναμις, ἀνθῆ τῆς φιλολογίας, τῆς καλλιτεχνίας, τῆς ποιήσεως, τῆς ἐπιστήμης, τῆς ἀνθοκομίας καὶ τῆς μουσικῆς, τῶν περιγραφῶν καὶ τῶν περιηγήσεων, τῶν

ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΔΙΚΕΛΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΡΑΚΤΕΙΟΥ
Λοξων ὁριθ. εἰσοφ. βιβλίου

βιογραφιών και τῆς Ἱστορίας, ἀποκομιζόμενα ἐκ τῆς ἠθικῆς συνδρομῆς τῶν φίλων και τῶν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν γραμμάτων διαπρεπῶν παρ' ἡμῶν λογίων, ὅσοι ὑπεσχέθησάν μοι τὴν πολύτιμον αὐτῶν συναρωγίην. Οὕτω δὲ διὰ τῆς τακτικῆς καὶ ἐπιμεμελημένης τοῦ περιοδικοῦ μου τούτου ἐκδόσεως, ἐν ᾧ τὸ μὲν θέλω εὐρίσκει παρήγορον ἀντικείμενον πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἐνασχολήσεως, δημιουργῶν αὐτὸς ἐγὼ ἕνα κἄν σκοπὸν ἐν τῷ ἀτέρμονι τοῦ βίου μου μεσονυκτίῳ, τὸ δὲ συγχρόνως θέλω αἰσθάνεσθαι ἄρρητον ἀγαλλίασιν παρέχων ἐκάστοτε τῷ φιλεμούσῳ κοινῶ εἰς ἀνάγνωσιν τὰ προϊόντα τῶν εὐφροσύνων καὶ κρατίστων ἀτικῶν καλῶν. Ὑπὸ τοιούσδε ὄρων, εἴποτε, ὡς πέποιθα, ἤθελεν εὐδωθῆ ἡ πορεία τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ, ἐπικαλοῦμαι τὴν πνευματικὴν συνδρομὴν καὶ τὴν ἠθικὴν οἰοεὶ κηδεμονίαν τῶν καθ' ἡμᾶς λογίων, καὶ ἀπορέμω τὴν βαθυτάτην ἐγγνωμοσύνην μου αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ὀπωσδήποτε ὑποστηρικταῖς αὐτοῦ.

Ἐν Πειραιεὶ τὴν 1 Μαΐου 1885.

Δ. Κ. Σακελλαρόπουλος.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΚΔΡΟΜΗ ΑΝΑ ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΒΙΒΛΙΑ.

Ἡ νέα ἱστορία ὁμοιάζει κατὰ τι πρὸς τὴν ἀρχαίαν σφιγγαῖ ἐπλασεν ὡς ἐκείνη αἰνίγματα, ὧν τὴν λύσιν, ἔλλειψει νέου Οιδίποδος, διαθιβάξει ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα. Τὸ αἰτηρὸν προσωπεῖον (masque de fer), περὶ οὗ τριςκαίδεκα προὔταθησαν λύσεις, τετάρτη δὲ καὶ δεκάτη ἀγγέλλεται ἐκ Παρισίων—τὸ μυστηριῶδες πρόσωπον, ὅπερ ὑπὸ τὸ ὄνομα κόμης τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ (comte de Saint-Germain) πολυτρόπως ἐξέπληξε τὴν αὐλὴν Λουδοβίκου τοῦ ΙΕ', καὶ περὶ οὗ ὁ Βολταῖρος ἔλεγε τῷ Μεγάλῳ Φρειδερίκῳ: C'est un homme qui ne meurt point et qui sait tout.—τὰ ἐν Στρασβούργῳ τέρατα καὶ σημεῖα τοῦ πολυθρυλήτου Καγλιώστρου—ὁ περιώνυμος ἰππότης δ' Ἐὼν (le chevalier d' Eon de Beaumont), ὅστις περιεβλὼν ὡς πρεσβευτῆς τῆς Γαλλίας τὰς μεγαλειτέρας τῆς Εὐρώπης αὐλάς, ὅτε μὲν ὡς γυνή, γυναικεῖα ἐνδεδυμένος (διὸ καὶ chevalière d' Eon ἐκλήθη), ὅτε δὲ ὡς ἀνὴρ παρουσιαζόμενος, ἔθεσε τοὺς συγχρόνους αὐτοῦ εἰς ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὸ πραγματικὸν αὐτοῦ φύλον, πάντα ταῦτά εἰσι βεβαίως ἐκ τῶν περιεργότερων τῆς νέας σφιγγῆς αἰνιγμάτων.

Καί τινα μὲν τούτων ἐλύθησαν οὕτως ἢ φυσιολογία ἐξηγεῖ σήμερον πολλὰ τῶν θαυμάτων τοῦ Μεσμέρου, τοῦ Καγλιώστρου καὶ ἄλλων νεωτέρων θαυματοποιῶν¹, ἡ δ' ἐν Ἀγγλίᾳ, —ἔνθα ὁ ἰππότης δ' Ἐὼν ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 83 ἐτῶν, γυναικεῖα ἐνδεδυμένος—, γενομένη τῷ 1640 ἐπίσημος αὐτοψία ἀπέδειξεν αὐτὸν ἄνδρα. Τοῦτο δὲ, καθ' ἃ ἰσχυρίζονται, οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν εἰς τὴν παραφροσύνην Γεωργίου τοῦ Γ', διότι πάντα διαφόρῳ, ἐξήγησε τότε τὴν ἀρχαίαν καὶ μεγάλην φιλίαν, ἣτις συνέδεε τὴν βασιλίτισσαν Σοφίαν Καρλότταν μετὰ τῆς ψευδοφύλου chevalière δ' Ἐὼν. Ἀλλὰ πλὴν τῶν αἰνιγμάτων τούτων ἡ νεωτέρα ἱστορία, ἰδίᾳ δὲ ἡ μεσαιωνική, παρουσιάζει πολλὰ τὰ παράδοξα, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐκ τῆς ἐπομένης μικρᾶς συλλογῆς, ἧς ἀρχόμεθα ἀπὸ τῶν ἀφορόντων εἰς τὰ τῆς ἡμετέρας γλώσσης.

Α'

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ε' αἰῶνος ὁ Νεστόριος ἔγραψε τῷ Πάπα Κελεστίνῳ ἐπιστολὴν ἑλληνιστί. Ἀλλ' ὁ μακαριώτατος ἀγνοῶν τὰ ἑλληνικά «Græcum est, non potest legi,» καὶ μὴ εὐρίσκων ἐν Ῥώμῃ, μεταξὺ τῶν Λατίνων κληρικῶν, Οιδίποδα δυνάμενον νὰ λύσῃ τὸ αἶνιγμα τῆς νεστορίου σφιγγῆς, ἀπετάθη πρὸς τὴν σοφωτέραν τότε πόλιν τῆς Δύσεως, τὴν Μασσαλίαν.

Β'

Κρεβιέ (Crevier), ὁ συγγραφεὺς τὴν ἱστορίαν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, λέγει ὅτι Ἰωάννης ὁ Σωλισβουρὺ, ἐκ τῶν σοφωτέρων ἀνδρῶν τῆς ΙΒ' ἑκατονταετηρίδος, ἤξευρε καὶ τὰ ἑλληνικά. Φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν τὰ ἐγίνωσκεν εἰ μὴ μόνον μέχρι τοῦ Ο, διότι εὐρὼν ποτε παρὰ τῷ ἁγίῳ Ἀμβροσίῳ τὴν λέξιν *νόσια* ἠναγκάσθη, ὡς αὐτὸς διηγῆται, νὰ ζητήσῃ ἐξήγησιν παρὰ τινος Ἀγγλοῦ, Ἰωάννου Σαραζίνου, διότι λέγει, οὐδεὶς τῶν ἐνταῦθα (ἐν Παρισίοις) διδασκάλων ἐννοεῖ τὰ ἑλληνικά.

Γ'

Κατὰ τι ἀρχαιότατον Χρονικόν, οὗ μνημονεύει ὁ γνωστός Γάλλος γεωγράφος Λά Μαρτινιέρ², οἱ πρώτιστοι ἰδρυταὶ τῆς ἐν Σαλέρνῳ Ἱατρικῆς Σχολῆς ὑπῆρξαν τέσσαρες διαφοροῦ ἐθνότητος ἰατροί, ὧν ὁ μὲν Ἑβραῖος, ῥαββὴ Ἐλίνος (Elinus) ὀνομαζόμενος, ὁ δὲ Ἕλλην, ὁ διδάσκαλος (magister) Πόντος, γνωστός ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἱατρικῆς, ὁ τρίτος Ἀραβὺ Ἀδαλάς καλούμενος, ὁ δὲ τελευταῖος, Ἰταλός, Νεαπολίτης, Σάλερνος τ' ὄνομα, magister καὶ οὗτος. Ὡς δὲ φαίνεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς,

(1) Ὁρξ ἐν τῷ Ἀπεικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ παρίντος ἔτους τὴν ἀξιολογὸν Περὶ αὐτοματισμοῦ ποζματεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ι. Ζωχιεῦ.

(2) La Martinière: Dictionnaire géographique, historique et critique, ἐν λεξ. Salerne.

άμα τῇ συστάσει τῆς σχολῆς, πληθὺς παντὸς ἔθνους μαθητῶν συνέρρευσε ἐκεῖ, διότι τὸ Χρονικὸν προστίθησιν ὅτι οἱ ῥηθέντες διδάσκαλοι ἐδίδασκαν τὴν ἰατρικὴν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γλώσσῃ· ὁ Ἑλίνος ἑβραϊστὶ τοὺς Ἑβραίους, ὁ Πόντος ἑλληνιστὶ τοὺς Ἕλληνας, ὁ Ἀδαλὰς ἀραβιστὶ τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ ὁ Σάλερνος λατινιστὶ τοὺς Φράγγους.

Δ'

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1530 Γάλλος μοναχὸς, κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἔλεγεν: «Ἐφευρέθη νέα τις γλῶσσα, ἣν καλοῦσιν *ἑλλητικὴ*· προσέχετε καλῶς, μακρὰν αὐτῆς, διότι εἶναι πασῶν τῶν αἰρέσεων ἡ γενέτειρα. Βλέπω εἰς τὰς χεῖρας πολλῶν ἀνθρώπων βιβλίον ἐν τῇ γλώσσῃ ταύτῃ γεγραμμένον, ὅπερ ὀνομάζουσι *Καιρὴν Διαθηκὴν*· τοῦτο δὲ τὸ βιβλίον εἶναι πλήρες ἀκανθῶν καὶ ὄφρων. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἑβραϊκὴν, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, βέβαιον εἶναι ὅτι πάντες οἱ ἔκμανθάνοντες αὐτὴν γίνονται εὐθὺς Ἑβραῖοι.» Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον ἢ ἐν Παρισίοις Θεολογικῇ Σχολῇ διεκήρυττεν ἐνώπιον τοῦ συνεδριάζοντος *Παριλαμέντου* ὅτι «ἀπόλωτο ἡ θρησκεία εἰ ἐπέτρεπον τὴν σπουδὴν τῶν ἑλληνικῶν καὶ τῆς ἑβραϊκῆς»². Ἡ λατινικὴ ὅμως ὑπῆρξεν ἐπὶ αἰῶνας καθ' ἅπασαν τὴν Δύσιν ἡ γλῶσσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς κολάσεως. Ὁ Θεὸς διὰ τῶν θεολόγων καὶ ὁ Διάβολος διὰ τῶν *ἐνεργουμένων* ὠμίλου λατινιστὶ, ὡς ὁ καλλίτερος τῆς ἐποχῆς *clere*, τοσοῦτῳ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐνίστη τὰ ἀντίθετα ταυτίζονται.

Ε'

Γνωστὸν βεβαίως τοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος ἀναγνώσται καὶ ὁ *Ἀπολλωλὸς Παράδεισος* τοῦ Μίλτωνος καὶ αἱ διάφοροι τοῦ ἐπικοῦ τούτου ποιήματος πεζαὶ ἢ ἔμμετροι μεταφράσεις, ὅπερ ὅμως οὐ γινώσκουσιν ἴσως οἱ πολλοὶ εἶναι τοῦτο, ὅτι Ἄγγλος τις φιλόλογος, Ῥιχάρδος Dawes, διενοήθη κατὰ τὸ 1735 νὰ δημοσιεύσῃ διὰ συνδρομῶν ἔμμετρον ἑλληνικὴν τοῦ ποιήματος μετάφρασιν, σὺν τῷ κειμένῳ, — ἂν ἐπέτρεπον τοῦτο οἱ τοῦ Μίλτωνος ἐκδόται, — ἐλλείψει δὲ τοῦ πρωτοτύπου μετὰ λατινικῆς μεταφράσεως, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Dawes ποιηθησομένης. Καί τοι ἡ τιμὴ τῆς συνδρομῆς εἶχεν ὀρισθῆ εἰς τέσσαρα μόνον σελίνια ὁ *ἑλλητικὸς παράδεισος* δὲν εὔρε πολλοὺς ὀπαδοὺς, καὶ οἱ Ἕλληνες δὲν ἠδυνήθησαν δυστυχῶς νὰ εἰσέλθωσι καὶ ἀκούσωσι τὸν Σατανᾶ — *τιού!.. πτού!.. πτού!..* καταραμένος νᾶναι — λαλοῦντα ἑλληνιστὶ, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἦτο παρηγόριον διὰ τὸ μέλλον. Φαντάσθητε ἂν ὁ Διάβολος δὲν ἤξευρε τὰ ἑλληνικά!.. Ἀλλοίμονον! τί παρενόησεις δὲν θὰ συμβῶσιν ἐκεῖ κάτω, καὶ πόσοι καὶ πόσοι δὲν θὰ κολασθῶσι

δωρεάν!.. Ὑπάρχει ὅμως μικρὰ τις ἐλπίς ὅτι ὁ Διάβολος, ὁ Θεὸς τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ Παῦλον¹, δὲν τυγχάνει πάντῃ ἀνεξέλλητιστος. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐλλείπουσι πολλὰ περὶ τούτου μαρτυρία, καὶ ὅτι ὁ Dawes δὲν παρουσιάζει αὐτὸν ὀμιλοῦντα διὰ μακρῶν, ἐκ τοῦ μικροῦ ὅμως ἀποσπάσματος, ὅπερ οὗτος ἐδημοσίευσεν ὡς *réclame* τῆς μεταφράσεώς του, φαίνεται ὅτι ὁ Διάβολος γινώσκει τὴν ἑλληνικὴν καὶ μάλιστα τὴν ἀρχαίαν. Ἄλλ' ἀκούσωμεν τοῦ ἑλληνίζοντος Διαβόλου μονολογοῦντος:

..... Ζήσοιτε τρισόλθιοι ἀγροὶ 249
 Χαρματοοίκητοι φοβεραὶ δ' ἐπιχαίρετ' ἔρημοι 250
 Κόσμος ὑποθόνιός τε, Σὺ δ' Ἄδης εὐρυβάθιστος
 Ἡγεμόν' ἐνδέξαιο νήλυδα, τόν γε νόημα
 Οὐ τόπῳ οὐδὲ χρόνῳ μετακίνητον φορέοντα.
 Αὐτοτόπος νόος ἐστὶ καὶ αὐτοφύεσσι ἀρετῆσιν
 Οὐρανὸν ἂν περίοιδε μεταλλάξαι τε καὶ Ἄδην. 255
 Αὐτότατος δ' ἄρ' ἐὼν τίπτ' αὐ μελετώμι τόποιο,
 Τῷ μόνον οὐκ ἴσος τὸν ὑπερμεγάλυνε κεραυνός;
 Ἄλλ' ὦδε προέθηκεν ἐλευθερίας ἀπολαύσειν
 Ἄφθονος, ἀλλ' ἐνθεδ' ὑψίζυγος οὐποτ' ἀπείργει.
 Ὡδε μὲν ἡσύχοιο βασιλευσόμεν· αὐτὰρ ἔγωγε 260
 Ἐνδοξον κἄν Ἄδη οἴομαι ἐμβασιλεύειν.
 Μᾶλλον ἂν Ἄδοτύραννος ἢ Οὐρανόδουλος ἐσοίμην!

Βεβαίως ὁ Διάβολος δὲν εἶναι ἐκ τῶν δοκίμων ἑλληνιστῶν, ὡς οἱ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου σοφολογιώτατοι, ὅτινες εἰσὶ διγλωσσοὶ χάριν ποικιλίας, ἄλλως μὲν γράφοντες, ἄλλως δὲ λαλοῦντες. Γράφουσι λ. χ. *ἄρτορ, ὄντορ, περικημηίδας, μέλαιναρ περισκελίδα* καὶ ἄλλα τοιαῦτα βαθεῖα ἑλληνικά, καὶ ὅμως λέγουσι τῷ μαγεῖρῳ: *Γιάργη τὸ ψωμί δὲν εἶναι φρέσκο καὶ τὸ κρασί εἶναι, ἔϊνὸ, ἡ θὸς μου, Κατερλίνα, τῆς κάλτσαις μου, ἢ θέλω, κύριε Λαμπίκη, ἕνα μαῦρο παρταλόρι, καὶ τοῦ μέλαινα περισκελίς καὶ τοῦ μαῦρο παρταλόρι!* Ὁ Διάβολος, εἰ καὶ φύσει ψεύστης, ἀγνοεῖ τὰ *λεπ.ἰά* ταῦτα ἑλληνικά, καὶ ἀρκεσθῶμεν εἰς ὅσα εἰξεύρει, ἄλλως γινώσκει πάντοτε περισσότερα τοῦ περιφήμου ἐκείνου Σωλισבורού ὅστις τὰ ἤξευρε μόνον μέχρι τοῦ 0.

ΣΤ'

Κατὰ τὴν ΙΖ' ἑκατονταετηρίδα Ἄγγλος περιηγητὴς, ὀνόματι Μπέγγ (Bugg) συνέστησε τὸ τάγμα τῶν *Τρώων Ἰπποτωῶν*, καὶ ἀπένευσε τὸ παράσημον τοῦτο εἰς τινα τῶν συνοδοιπόρων αὐτοῦ Θωμᾶν Κορυάτ (Coryate), ὅστις ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ *Πρώτου Ἄγγλου Τρώος Ἰπποτοῦ*. Μετὰ τὴν ἐγγραφὴν αὐτοῦ ἐν τάγματι, οὐτινος ὑπῆρξε βεβαίως ὁ πρῶτος καὶ ὁ τελευταῖος ἰππότης, ὁ Κορυάτ ἐξεφώνησεν αὐτοσχέδιον λόγον δι' οὗ ἀφηγεῖτο μετὰ μεγάλης σοβαρότητος τὰ καθέκαστα τῆς τελετῆς.

(1) Villars: De la Réformation de Luther, σελ. 165, ἐν σημ.
 (2) Αὐτίθι.
 (3) Β' πρὸς Κορινθίους Δ', 4.

(1) Bibliothèque Britannique, tom. V, pag. 405—412.

